

NADER GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET tot herziening van de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering betreffende toevoeging van een raadsman en toepassing van voorlopige hechtenis en wijziging van de artikelen 27 en 77hh van het Wetboek van Strafrecht.

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering betreffende toevoeging van een raadsman en toepassing van voorlopige hechtenis te herzien, en in verband daarmee voorts de artikelen 27 en 77hh van het Wetboek van Strafrecht te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

In het Wetboek van Strafvordering worden de volgende wijzigingen aangebracht.

1. In artikel 29 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Vóór het bestaande tweede lid wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende:

Voor het verhoor wordt de verdachte medegedeeld dat hij niet verplicht is tot antwoorden.

Aan het derde lid (nieuw) wordt een volzin toegevoegd, luidende: De mededeling bedoeld in het tweede lid wordt in het proces-verbaal opgenomen.

1a. In de tweede afdeling van titel III van het eerste boek vervallen de aanduidingen „§ 1”, „§ 2”, „§ 3” en „§ 4”, met de daarachter gestelde opschriften.

2. De artikelen 40-48 worden gelezen:

Artikel 40. De deken van de orde van advocaten in een arrondissement kan advocaten die zich daartoe bereid hebben verklaard, aanwijzen voor het beurtelings verlenen van rechtsbijstand aan in verzekering gestelde verdachten.

Is een krachtens het voorgaande lid aangewezen advocaat beschikbaar voor het verlenen van rechtsbijstand aan een in verzekering gestelde verdachte, dan treedt hij, voor de duur van de inverzekeringstelling, als diens raadsman op. De officier van justitie of een hulpofficier licht de advocaat onverwijld omtrent de inverzekeringstelling in.

In gevallen waarin geen advocaat beschikbaar is voor het verlenen van rechtsbijstand op de voet van het bepaalde in de voorgaande leden, brengt de officier van justitie of een hulpofficier die onverwijld ter kennis van de voorzitter van de rechtbank. Deze voegt, voor de duur van de inverzekeringstelling, een raadsman aan de verdachte toe.

De in dit artikel bedoelde aanwijzingen en kennisgevingen geschieden overeenkomstig door de Minister van Justitie vast te stellen bepalingen.

Het tweede en het derde lid blijven buiten toepassing indien de verdachte een gekozen raadsman heeft.

Artikel 41. Aan de verdachte die geen raadsman heeft, wordt ambtshalve een raadsman toegevoegd:

a. wanneer zijn bewaring of gevangenneming is bevolen, door of op last van de voorzitter van de rechtbank;

b. wanneer hoger beroep is ingesteld tegen het eindvonnis in eerste aanleg en het een zaak betreft waarin zijn voorlopige hechtenis is bevolen, door of op last van de voorzitter van het gerechtshof.

Het openbaar ministerie geeft aan de voorzitter van de rechtbank, dan wel van het gerechtshof, onverwijld schriftelijk kennis van de verplichting tot toevoeging ingevolge het voorgaande lid.

Artikel 42. Op verzoek van de verdachte wordt hem een raadsman toegevoegd, wanneer hij – anders dan krachtens een bevel tot inverzekeringstelling – rechtens van zijn vrijheid is beroofd en een vervolging tegen hem is aangevangen, tenzij hij door de duur van zijn vrijheidsberoving niet in zijn verdediging kan zijn of worden geschaad.

Bevoegd tot toevoeging overeenkomstig het voorgaande lid is de voorzitter van de rechtbank, dan wel van het gerechtshof, waarvoor de zaak moet dienen.

Voor zover de wet niet op andere wijze in de toevoeging voorziet, kan de raad van rechtsbijstand aan de verdachte op diens verzoek een raadsman toevoegen.

Een overeenkomstig het voorgaande lid gedaan verzoek wordt ingewilligd in gevallen waarin aannemelijk is, dat de verdachte niet in staat is de kosten van een gekozen raadsman te dragen, en waarin ook overigens, naar het oordeel van de raad van rechtsbijstand, voldoende grond voor toevoeging bestaat.

Artikel 43. Toevoeging van een raadsman geschiedt enkel aan personen verdacht van een misdrijf, met uitzondering van dat vermeld in artikel 314 van het Wetboek van Strafrecht, of verdacht van de overtreding genoemd in artikel 432, onder 3°, van dat wetboek.

De toevoeging van een raadsman, anders dan krachtens artikel 40, geschiedt voor de gehele aanleg waarin zij heeft plaats gehad.

Artikel 44. Omtrent zijn bevoegdheid om toevoeging van een raadsman te verzoeken wordt de verdachte ingelicht:

a. in geval van een gerechtelijk vooronderzoek, door de rechter-commissaris of door hem die in opdracht van deze met het verhoor is belast, bij het eerste verhoor;

b. in geval van aantekening van hoger beroep of beroep in cassatie, door de griffier.

De bevoegdheid van de verdachte om toevoeging van een raadsman te verzoeken, wordt bovendien bij de betekening van de dagvaarding tot het eerste verhoor tijdens een gerechtelijk vooronderzoek, van de dagvaarding ter terechtzitting, van een kennisgeving van verdere vervolging, van een door het openbaar ministerie ingesteld hoger beroep of beroep in cassatie, en van de kennisgeving van de dag der behandeling in cassatie, vermeld in het gerechtelijk schrijven door uitreiking waarvan de betekening geschiedt.

Artikel 45. Bij verhindering of ontstentenis van de toegevoegde raadsman wordt zo nodig aan de verdachte onverwijld een andere raadsman toegevoegd.

Op verzoek van de toegevoegde raadsman of van de verdachte kan een andere raadsman worden toegevoegd.

Toevoeging van een andere raadsman geschiedt door de rechterlijke autoriteit, dan wel de raad van rechtsbijstand, die de te vervangen raadsman heeft toegevoegd.

Blijkt van de verhindering of ontstentenis van de toegevoegde raadsman eerst op de terechtzitting, dan geschiedt toevoeging van een andere raadsman door de voorzitter.

Artikel 46. De toegevoegde raadsman kan de waarneming van bepaalde verrichtingen namens hem door een andere advocaat doen geschieden.

Verstrekt de toegevoegde raadsman een opdracht overeenkomstig het voorgaande lid, omdat hij zich anders ter verlening van bijstand zou moeten begeven naar een ander arrondissement dan dat waarin hij de praktijk uitoefent, en is de in zijn plaats optredende advocaat wel daarin gevestigd, dan wordt deze laatste, met betrekking tot de vervanging, als toegevoegde raadsman aangemerkt.

Artikel 47. Van elke door een rechterlijke autoriteit of de raad van rechtsbijstand gedane toevoeging wordt onverwijld, op de wijze door de Minister van Justitie te bepalen, kennis gegeven aan het openbaar ministerie, de raadsman, de verdachte en, in geval van een gerechtelijk vooronderzoek, tevens aan de rechter-commissaris.

Artikel 48. De beloning van toegevoegde raadsliden – met inbegrip van advocaten die overeenkomstig artikel 40, eerste en tweede lid, als raadsman optreden – en de vergoeding van door hen gemaakte onkosten, geschiedt volgens regelen te stellen bij algemene maatregel van bestuur.

2a. Aan artikel 51 wordt een volzin toegevoegd, luidende als volgt:

Van alle stukken die ingevolge dit wetboek ter kennis van de verdachte worden gebracht ontvangt de raadsman onverwijld afschrift.

3. Artikel 57 wordt gelezen:

Artikel 57. De officier van justitie of de hulpofficier voor wie de verdachte wordt geleid, of die zelf de verdachte heeft aangehouden, kan, na hem verhoord te hebben, in het belang van het onderzoek bevelen dat hij tijdens het onderzoek ter beschikking van de justitie zal blijven en daarvoor op een in het bevel aangeduide plaats in verzekering zal worden gesteld.

De verdachte is bevoegd zich bij het verhoor door een raadsman te doen bijstaan. Artikel 24, laatste lid, is van toepassing.

Van het verhoor wordt proces-verbaal opgemaakt door de officier of de hulpofficier die het bevel verleent. Dit proces-verbaal wordt bij de processtukken gevoegd.

De hulpofficier geeft van zijn bevel kennis aan de officier van justitie.

Zodra het belang van het onderzoek dit toelaat, gelast de officier van justitie de invrijheidstelling van de verdachte.

3a. Aan artikel 59 wordt na het vierde lid een nieuw lid toegevoegd, luidende:

De secretaris van de reclasseringsraad wordt onverwijld van het bevel tot inverzekeringstelling in kennis gesteld.

3b. Aan artikel 62 wordt toegevoegd een vierde lid luidende als volgt:

Indien naar aanleiding van de in artikel 59, vijfde lid, genoemde kennisgeving een rapport is opgesteld, neemt de officier van justitie van dat rapport kennis alvorens een vordering tot bewaring te doen.

3c. Aan artikel 63, eerste lid, wordt toegevoegd de volzin: De officier van justitie geeft van de vordering onverwijld mondeling of schriftelijk kennis aan de raadsman.

4. In plaats van de artikelen 64–69 wordt gelezen:

Artikel 64. Het bevel tot bewaring is van kracht gedurende een door de rechter-commissaris te bepalen termijn van ten hoogste zes dagen, welke ingaat op het ogenblik der tenuitvoerlegging.

Op de vordering van de officier van justitie kan de rechter-commissaris de geldigheidsduur van het bevel éénmaal voor een termijn van ten hoogste zes dagen verlengen.

De verdachte wordt in de gelegenheid gesteld op de vordering te worden gehoord. Hij is bevoegd zich bij het verhoor door een raadsman te doen bijstaan. Artikel 24, laatste lid, is van toepassing.

Zodra de rechter-commissaris of de officier van justitie van oordeel is, dat de gronden zijn vervallen waarop het bevel tot bewaring is verleend of de geldigheidsduur daarvan verlengd, gelast hij de invrijheidstelling van de verdachte.

Artikel 65. De rechtbank kan, op de vordering van de officier van justitie, de gevangenhouding bevelen van de verdachte die zich in de bewaring bevindt, doch niet dan na hem te hebben gehoord.

Na de aanvang van het onderzoek op de terechtzitting, of indien dit nodig is om uitlevering van de verdachte te verkrijgen, kan de rechtbank, ambtshalve of op de vordering van de officier van justitie, de gevangenneming van de verdachte bevelen. Desgeraden hoort de rechtbank deze vooraf; zij is bevoegd te dien einde zijn dagvaarding te gelasten, zo nodig onder bijvoeging van een bevel tot medebrenging.

Artikel 66. Het bevel tot gevangenneming of gevangenhouding is van kracht gedurende een door de rechtbank te bepalen termijn van ten hoogste dertig dagen, welke ingaat op het ogenblik der tenuitvoerlegging.

Wanneer het bevel is gegeven op de terechtzitting, dan wel, binnen de krachtens het voorgaande lid bepaalde termijn, het onderzoek op de terechtzitting is aangevangen, blijft het bevel van kracht totdat dertig dagen na de dag van de einduitspraak zijn verstreken.

De termijn gedurende welke het bevel van kracht is, kan door de rechtbank, op de vordering van de officier van justitie, vóór de aanvang van het onderzoek op de terechtzitting ten hoogste tweemaal worden verlengd. De verdachte wordt in de gelegenheid gesteld op de vordering te worden gehoord.

Op bevelen tot verlenging, overeenkomstig het voorgaande lid, zijn de eerste drie leden van dit artikel van overeenkomstige toepassing.

Artikel 67. Een bevel tot voorlopige hechtenis kan worden gegeven in geval van verdenking van:

a. een misdrijf waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van vier jaren of meer is gesteld;

b. een der misdrijven omschreven in de artikelen 132, 250bis, 251bis, eerste lid, 285, eerste lid, 318, 321, 326, 326a, 395 en 416 van het Wetboek van Strafrecht;

c. de overtreding omschreven in artikel 432, onder 3°, van het Wetboek van Strafrecht;

d. een der misdrijven omschreven in: artikel 36, derde lid, van de Wegenverkeerswet; artikel 27, tweede lid, van de Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag;

de artikelen 52, 53, eerste lid en 54 van de Wet gewetensbezwaren militaire dienst;

artikel 31 van de Wet op de kansspelen.

Het bevel kan voorts worden gegeven:

1°. indien de verdachte geen vaste woon- of verblijfplaats in Nederland heeft, en hij verdacht wordt van een misdrijf waarvan de rechtbanken kennis nemen en waarop, naar de wettelijke omschrijving, gevangenisstraf is gesteld;

2°. indien nog geen vijf jaren zijn verlopen sedert de dag waarop de verdachte onherroepelijk tot gevangenisstraf is veroordeeld wegens een der misdrijven omschreven in de artikelen 168, tweede lid, en 172, eerste lid, van de Algemene

wet inzake de douane en accijnzen, en hij ervan verdacht wordt opnieuw een van die misdrijven te hebben begaan.

De voorgaande leden van dit artikel vinden alleen toepassing wanneer uit feiten of omstandigheden blijkt van ernstige bezwaren tegen de verdachte.

Artikel 67a. Een op artikel 67 gegrond bevel kan slechts worden gegeven:

a. indien uit bepaalde gedragingen van de verdachte, of uit bepaalde, hem persoonlijk betreffende omstandigheden, blijkt van ernstig gevaar voor vlucht;

b. indien uit bepaalde omstandigheden blijkt van een gewichtige reden van maatschappelijke veiligheid, welke de onverwijfde vrijheidsbeneming vordert.

Een gewichtige reden van maatschappelijke veiligheid kan voor de toepassing van het vorige lid slechts in aanmerking worden genomen:

1°. indien wegens het vermoedelijk begane feit levenslange gevangenisstraf, dan wel tijdelijke van twaalf jaren of meer, kan worden opgelegd en de rechtsorde ernstig door dat feit is geschokt;

2°. indien er ernstig rekening mede moet worden gehouden, dat de verdachte een misdrijf zal begaan:

waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van zes jaren of meer is gesteld of

waardoor de veiligheid van de staat of de gezondheid of veiligheid van personen in gevaar kan worden gebracht, dan wel algemeen gevaar voor goederen kan ontstaan;

3°. indien de voorlopige hechtenis in redelijkheid noodzakelijk is voor het, anders dan door verklaringen van de verdachte, aan de dag brengen van de waarheid.

Een bevel tot voorlopige hechtenis blijft achterwege, wanneer ernstig rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid dat aan de verdachte in geval van veroordeling geen onvoorwaardelijke vrijheidsstraf of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel zal worden opgelegd, dan wel dat hij bij tenuitvoerlegging van het bevel langere tijd van zijn vrijheid beroofd zou blijven dan de duur van de straf of maatregel.

Artikel 68. De termijn gedurende welke een bevel tot voorlopige hechtenis van kracht is, loopt niet gedurende de tijd dat de verdachte zich aan de verdere tenuitvoerlegging van het bevel heeft onttrokken of uit anderen hoofde rechtens van zijn vrijheid is beroofd.

Wanneer binnen die termijn een vordering krachtens artikel 249, tweede lid, dan wel een bezwaarschrift overeenkomstig een der artikelen 250 en 262 is ingediend, blijft het bevel – onverminderd het bepaalde in artikel 66, tweede lid – van kracht totdat dertig dagen zijn verstreken sedert de dag waarop onherroepelijk op de vordering of het bezwaarschrift is beschikt.

Artikel 69. Het bevel tot voorlopige hechtenis kan door de rechtbank worden opgeheven. Zij kan dit doen ambtshalve of op het verzoek van de verdachte, dan wel – voor zover het een bevel tot gevangenneming of gevangenhouding betreft – op de voordracht van de rechter-commissaris of op de vordering van de officier van justitie.

De verdachte die voor de eerste maal opheffing verzoekt, wordt, tenzij de rechtbank reeds aanstonds tot inwilliging besluit, op het verzoek gehoord, althans opgeroepen.

In afwachting van de beslissing van de rechtbank op een verzoek, een voordracht of een vordering tot het opheffen van een bevel tot gevangenneming of gevangenhouding, kan de officier van justitie de invrijheidstelling van de verdachte gelasten. Beslist de rechtbank afwijzend, dan wordt het bevel onverwijfde verder ten uitvoer gelegd.

5. In artikel 71, eerste en tweede lid, wordt telkens in plaats van de woorden „de van misdrijf verdachte” gelezen:

de verdachte

6. De artikelen 72 en 73 worden als volgt gelezen:

Artikel 72. Bij beschikkingen van onbevoegdverklaring en van buitenvervolginstelling wordt het bevel tot voorlopige hechtenis opgeheven.

In geval van onbevoegdverklaring kan de rechter, indien naar zijn mening een ander college wel bevoegd is van het feit kennis te nemen, bepalen dat het bevel nog zes dagen na het onherroepelijk worden van zijn beslissing van kracht zal blijven.

Bij alle einduitspraken wordt – behoudens het bepaalde in artikel 17, tweede lid – het bevel tot voorlopige hechtenis opgeheven, indien, ter zake van het feit waarvoor dat bevel is verleend, aan de verdachte noch een vrijheidsstraf van langere duur dan de reeds door hem in voorlopige hechtenis doorgebrachte tijd, noch een maatregel welke vrijheidsbeneming medebrengt of kan medebrengen, onvoorwaardelijk is opgelegd.

Indien de duur van de onvoorwaardelijk opgelegde vrijheidsstraf die van de reeds ondergane voorlopige hechtenis met minder dan dertig dagen overtreft, wordt, onverminderd het bepaalde in artikel 69, bij de einduitspraak het bevel tot voorlopige hechtenis opgeheven met ingang van het tijdstip waarop de duur van deze hechtenis gelijk wordt aan die van de straf.

Voor de toepassing van het derde en vierde lid van dit artikel wordt onder de in voorlopige hechtenis doorgebrachte tijd begrepen: de tijd gedurende welke de verdachte in verzekering was gesteld.

Artikel 73. Behoudens het bepaalde in artikel 72, vierde lid, zijn bevelen tot voorlopige hechtenis en die tot opheffing daarvan dadelijk uitvoerbaar.

7. Artikel 75 wordt gelezen:

Artikel 75. Na de aantekening van beroep van de einduitspraak worden de in de artikelen 66–69 bedoelde bevelen met overeenkomstige toepassing van die artikelen gegeven door de rechter in hoogste feitelijke aanleg, behoudens de volgende afwijkingen.

Bevelen tot gevangenneming kunnen vóór de aanvang van het onderzoek op de terechtzitting slechts worden gegeven indien alsnog ernstige bezwaren tegen de verdachte zijn gezeten.

De geldigheidsduur van een bevel tot gevangenneming of gevangenhouding kan telkens voor een tijdvak van ten hoogste dertig dagen worden verlengd.

Tot het opheffen en het verlengen van de geldigheidsduur van een bevel dat van kracht is op het tijdstip waarop de zaak door de Hoge Raad overeenkomstig artikel 441, laatste lid, naar een andere rechter wordt verwezen, blijft – buiten de gevallen voorzien in artikel 72 – gedurende zes dagen daarna bij uitsluiting de rechter bevoegd die het bevel heeft gegeven.

Zolang het onderzoek op de terechtzitting nog niet is aangevangen, kan de voorlopige hechtenis slechts worden verlengd, indien in vorige feitelijke aanleg een maatregel welke vrijheidsbeneming medebrengt of kan medebrengen onvoorwaardelijk is opgelegd, dan wel onvoorwaardelijke vrijheidsstraf is opgelegd en niet door de verlenging de duur van deze hechtenis die van de straf overtreft.

8. Artikel 78 wordt gelezen:

Artikel 78. Het bevel tot voorlopige hechtenis of tot verlenging van de geldigheidsduur daarvan is gedagtekend en ondertekend.

Het omschrijft zo nauwkeurig mogelijk het strafbare feit ten aanzien waarvan de verdenking is gerezen en de feiten of omstandigheden waarop de ernstige bezwaren tegen de verdachte zijn gegrond, alsmede de gedragingen, feiten of omstandigheden waaruit blijkt dat de in artikel 67a gestelde voorwaarden zijn vervuld.

De verdachte wordt in het bevel met name – of, wanneer zijn naam onbekend is, zo duidelijk mogelijk – aangewezen.

Het bevel vermeldt voorts de plaats waarin de voorlopige hechtenis zal worden ondergaan.

Het wordt voor of bij de tenuitvoerlegging aan de verdachte betekend.

9. Het eerste lid van artikel 80 wordt als volgt gelezen:

De rechter kan – ambtshalve, op de vordering van het openbaar ministerie of op het verzoek van de verdachte – bevelen dat de voorlopige hechtenis zal worden geschorst, zodra de verdachte al of niet onder zekerheidstelling zich, in de vorm door de rechter te bepalen, bereid heeft verklaard tot nakoming van de aan de schorsing te verbinden voorwaarden.

10. De artikelen 86 en 87 worden als volgt gelezen:

Artikel 86. Alle rechterlijke beslissingen ingevolge deze paragraaf zijn met redenen omkleed. Zij worden genomen door de rechter die – hetzij in eerste aanleg, hetzij in hoger beroep – bevoegd is de voorlopige hechtenis te bevelen of op te heffen, dan wel over het verlengen van de duur daarvan te beslissen.

De verdachte is bevoegd zich bij zijn verhoor door de rechter-commissaris te doen bijstaan door een raadsman. Artikel 24, laatste lid, is van toepassing.

In geval van opheffing van het bevel tot voorlopige hechtenis beveelt de rechter tevens, dat de gestorte geldswaarden zullen worden teruggegeven aan degene die de zekerheid heeft gesteld, of dat diens verbintenis zal worden opgeheven.

De beslissingen worden onverwijld betekend aan de verdachte en aan diens waarborg.

De beslissingen tot schorsing, tot opheffing daarvan en die tot wijziging van beslissingen tot schorsing zijn dadelijk uitvoerbaar.

Artikel 87. Tegen de beschikkingen van de rechter-commissaris of van de rechtbank tot schorsing, of tot wijziging van een beslissing tot schorsing, staat voor de officier van justitie uiterlijk drie dagen daarna hoger beroep bij de rechtbank, onderscheidenlijk het gerechtshof, open.

De verdachte die voor de eerste maal aan de rechtbank schorsing of opheffing van de voorlopige hechtenis heeft verzocht, kan van een afwijzende beslissing op dat verzoek uiterlijk drie dagen na de betekening bij het gerechtshof in hoger beroep komen. De verdachte die in hoger beroep is gekomen van een afwijzende beslissing op een verzoek om schorsing, kan niet daarna van een afwijzing van een verzoek om opheffing in hoger beroep komen. De verdachte die in hoger beroep is gekomen van een afwijzende beslissing op een verzoek om opheffing kan niet daarna van een afwijzing van een verzoek om schorsing in hoger beroep komen.

Op het hoger beroep wordt zo spoedig mogelijk beslist.

11. Artikel 184 wordt als volgt gelezen:

Artikel 184. Indien de rechter-commissaris oordeelt, dat tot het gerechtelijk vooronderzoek geen grond bestaat, verklaart hij dit bij een met redenen omklede beschikking.

Onverminderd het bepaalde in artikel 181 kan de rechter-commissaris, zo de verdachte zich in voorlopige hechtenis bevindt en aan hem nog niet een dagvaarding ter terechtzitting of een kennisgeving van verdere vervolging is betekend, ambtshalve of op het verzoek van de verdachte een gerechtelijk vooronderzoek instellen ten aanzien van het feit waarvoor de voorlopige hechtenis is bevolen. Indien de rechter-commissaris oordeelt, dat grond tot gebruik van deze bevoegdheid bestaat, verklaart hij dit bij een met redenen omklede beschikking. Een afschrift daarvan zendt hij aan de officier van justitie.

Zodra een overeenkomstig het voorgaande lid ingesteld gerechtelijk vooronderzoek moet worden uitgebreid tot andere strafbare feiten, dient de officier van justitie een daartoe strekkende vordering in.

Wanneer een meer nauwkeurige omschrijving van het feit mogelijk is geworden, dient de officier van justitie een dien-

overeenkomstige vordering in, zodra het belang van het onderzoek de indiening toelaat.

Artikel 182, tweede lid, en artikel 183 zijn van overeenkomstige toepassing.

12. Artikel 207 wordt als volgt gelezen:

Artikel 207. Telkens ter gelegenheid van het eerste verhoor van de verdachte, nadat een vordering als vermeld in de artikelen 181, 182 en 184, derde en vierde lid, is ingekomen, dan wel een beschikking als bedoeld in artikel 184, tweede lid, is gegeven, wordt hem door de rechter-commissaris een afschrift van die vordering of beschikking ter hand gesteld.

De rechter-commissaris kan echter bevelen, dat de vordering of de beschikking reeds vóór het verhoor aan de verdachte zal worden betekend.

13. In artikel 258 wordt, na het eerste lid, een nieuw lid ingevoegd, luidende:

Wanneer de verdachte zich in voorlopige hechtenis bevindt krachtens een bevel tot gevangenneming of gevangenhouding waarvan de geldigheidsduur reeds tweemaal is verlengd, kan de dagvaarding geschieden ook al is het gerechtelijk vooronderzoek nog niet gesloten. Van de dagvaarding geeft de officier van justitie in dat geval schriftelijk kennis aan de rechter-commissaris. Door deze kennisgeving eindigt het gerechtelijk vooronderzoek. De artikelen 237-241 en 244 vinden alsdan geen toepassing.

14. Aan artikel 261 wordt een lid toegevoegd, luidende:

Wanneer de verdachte zich in voorlopige hechtenis bevindt krachtens een bevel tot gevangenneming of gevangenhouding waarvan de geldigheidsduur reeds tweemaal is verlengd, kan voor de opgave van het feit worden volstaan met de omschrijving die in dat bevel is gegeven.

15. Het tweede lid van artikel 268 vervalt.

16. Na artikel 277 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 277a. Bevindt de verdachte zich in voorlopige hechtenis, dan zijn de volgende leden van dit artikel van toepassing.

Indien de rechtbank het onderzoek op de terechtzitting voor een bepaalde tijd schorst, stelt zij de termijn van de schorsing in de regel op niet meer dan een maand. Om klemmende, in het proces-verbaal te vermelden, redenen kan zij echter een langere termijn stellen, doch in geen geval van meer dan drie maanden.

Schorst de rechtbank het onderzoek op de terechtzitting voor onbepaalde tijd, dan stelt zij, met overeenkomstige toepassing van het vorige lid, een uiterste termijn binnen welke dat onderzoek moet worden hervat.

17. Na artikel 280 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 280a. Wanneer de verdachte zich in voorlopige hechtenis bevindt krachtens een bevel tot gevangenneming of gevangenhouding waarvan de geldigheidsduur reeds tweemaal is verlengd, kan de officier van justitie, onmiddellijk nadat hij de zaak heeft voorgedragen, schorsing van het onderzoek op de terechtzitting vorderen, mits hij het voornemen daartoe aan de verdachte kenbaar heeft gemaakt bij de dagvaarding. In dat geval kan het overleggen van de lijsten, bedoeld in het eerste en tweede lid van artikel 280, worden aangehouden tot de hervatting van het onderzoek op de terechtzitting.

18. Na artikel 314 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 314a. Indien in de telastlegging voor de opgave van het feit is volstaan met een omschrijving als bedoeld in artikel 261, derde lid, wordt die opgave alsnog in overeenstemming gebracht met de in het eerste en tweede lid van dat artikel gestelde eisen.

De artikelen 313, met uitzondering van de laatste volzin, en 314 vinden overeenkomstige toepassing.

19. In artikel 316, eerste lid, vervallen de woorden: „tot na afloop daarvan”.

Artikel II

In het Wetboek van Strafrecht worden de volgende wijzigingen aangebracht.

1. Artikel 27 wordt als volgt gelezen:

Artikel 27. Bij het opleggen van tijdelijke gevangenisstraf of hechtenis beveelt de rechter, dat de tijd die door de veroordeelde vóór de tenuitvoerlegging van de uitspraak in verzekering of in voorlopige hechtenis is doorgebracht, bij de uitvoering van die straf geheel in mindering zal worden gebracht.

Bij het berekenen van de in mindering te brengen tijd geldt de eerste dag van de verzekering als een volle dag en blijft de dag waarop zij is geëindigd buiten beschouwing.

De rechter kan een overeenkomstig bevel geven bij het opleggen van geldboete. Indien hij dit bevel geeft, bepaalt hij in zijn uitspraak volgens welke maatstaf de aftrek zal geschieden.

De voorgaande leden van dit artikel zijn ook van toepassing in gevallen waarin, bij gelijktijdige vervolging wegens twee of meer feiten, de veroordeling wordt uitgesproken ter zake van een ander feit dan dat waarvoor de verzekering of de voorlopige hechtenis is bevolen.

2. Artikel 77hh wordt als volgt gelezen:

Artikel 77hh. Hetgeen in artikel 27 is bepaald voor gevallen waarin tijdelijke gevangenisstraf of hechtenis wordt opgelegd, is van overeenkomstige toepassing bij veroordeling tot plaatsing in een tuchtschool. Daarbij wordt de in een observatiehuis doorgebrachte tijd gelijkgesteld met tijd die in voorlopige hechtenis is doorgebracht.

Artikel III

Op de geldigheidsduur van bevelen tot gevangenneming of gevangenhouding, gegeven vóór het tijdstip waarop deze wet in werking treedt, en op de mogelijkheid tot verlenging daarvan, blijft het tot dat tijdstip geldende recht van toepassing.

Artikel IV

Deze wet treedt in werking met ingang van de tweede kalendermaand na de datum van uitgifte van het *Staatsblad* waarin zij wordt geplaatst.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven